

Správa o kvalite 2017

Slovenská republika

Časť 1: Všeobecné informácie

1.0: Súhrn hlavných zmien všetkých údajov a metód vzhľadom k transmisii HND z roku 2016

V porovnaní s HND dotazníkom v roku 2016 odhad slovenského HND nebol ovplyvnený revíziou súvisiacou s výhradami k HND, vzhľadom k tomu, že všetky výhrady k HND boli dodané komisiou (oficiálny dopis BUDG B4/LP/Ares(2015) poslaný 22/12/2015, Ref. Ares (2015) 5992543).

V porovnaní s dotazníkom HND 2016, odhad slovenského HND bol upravený vzhľadom k revíziám spôsobených zmenami metodiky, zmenami zdrojových údajov, zmenami z titulu implementácie ESA 2010 v rámci akčných bodov (ďalej ako AB), A2, A4, ktoré vyplynuli z HND misie konanej v júli 2017 a zmenami z dôvodu bežných revízií. Celkový dopad je uvádzaný v tabuľke 2.

Tabuľka 2
Revízia HND (ESA 95) 2010-2013 a revízia HND (ESA 2010) 2014-2015
(v % HND (ESA95) z dotazníka 2017)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové revízne zmeny HND	0,3	0,3	0,4	0,5	0,7	0,1
z toho:						
Celkové revízne zmeny na základe výhrad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové revízne zmeny v zdrojoch a metódach (bez implementácie ESA2010)	0,3	0,3	0,4	0,5	0,2	0,4
Celkové bežné (rutinné) revízne zmeny)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,3

Revízia z dôvodu zmeny zdrojov a metód sa týkala výpočtu produkcie a medzispotreby za malé podniky (ročné výberové zisťovanie) za roky 2014 a 2015. Táto revízia vychádza zo zmeny spôsobu dopočtov vykonávaných Sekciou všeobecnej metodiky a registrov, pri ktorom boli použité administratívne zdroje údajov ako podklad pre dopočty na celú populáciu podnikov s menej ako 20 zamestnancami.

Bežné revízie boli vykonané z dôvodu dostupnosti dodatočných informácií oboch zdrojov, štatistických a administratívnych. Za rok 2014 boli vzaté do úvahy nové dáta platobnej bilancie pre vývoz a dovoz služieb a tiež revidovaných údajov o dividendách a reinvestovaných ziskov z Národnej banky Slovenska. Na základe predbežných informácií z Národnej banky Slovenska, boli reinvestované zisky upravené tiež v roku 2015.

Vychádzajúc z HND misie konanej v júli 2017, vplyv zmien alebo úprav z titulu implementácie ESA 2010 sa týkal bodu (3) neživotné poistenie – produkcia, škody v dôsledku katastrof, zaistenie a bodu (6) Vláda, klasifikácia verejného a súkromného sektora. Detailné informácie spolu s vyčíslením dopadu na HND za roky 2010-2013 sú poskytnuté v časti 2 Správy o kvalite 2017

Tabuľka 3, uvedená nižšie, poskytuje celkový dopad implementácie metodiky ESA2010 na odhad HND po jej verifikácií v rámci AB A2 a A4.

Tabuľka 3
Celkový dopad implementácie ESA2010 na HND (ESA95) za roky 2010-2013
 (v % HND (ESA95) z dotazníka 2017)

	2010	2011	2012	2013
Celkový dopad implementácie ESA2010	2,2	1,9	1,8	1,8

1.1 Významné zmeny a zdokonalenie (spresnenie) zdrojov a metodiky národných účtov

Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR) v porovnaní s predchádzajúcim dotazníkom HND 2016 vykonal štandardnú revíziu v dôsledku nových informácií za roky 2014 a 2015. Najvýznamnejší dopad na HND v rokoch 2014 a 2015 bol spôsobený zapracovaním nových údajov zo štatistiky platobnej bilancie a tiež presnejšími údajmi z oboch zdrojov, štatistických a administratívnych (včítane nového spôsobu dopočtov údajov za malé podniky) za všetky sektory. Údaj za HDP za rok 2016 je stále predbežný.

1.2 Zmeny v postupe revízií a časového harmonogramu pre dokončenie odhadov; dátum publikácie predkladaných údajov v SR.

Neexistuje žiadna zmena v postupe revízií a harmonogramu pre dokončenie odhadov. Postupy revízie pre národné účty sú zverejnené na našich webových stránkach v súlade s platným harmonogramom pre publikovanie údajov ŠÚ SR. Údaje budú zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR ku dňu 23. októbra 2017.

1.3 Výsledky analýzy týkajúce sa kvality HND a jeho zložiek

V roku 2016 sa počet pracujúcich nerezidentov na Slovensku mierne znížil v porovnaní s rokom 2015. Na základe súčasných informácií o prvých dvoch štvrtrokoch 2017 z UPSVaR (Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny), očakávame pomalý nárast počtu nerezidentov na Slovensku. Na základe odborného odhadu štatistického úradu odmeny zamestnancov (D.1) platené do zahraničia predstavovali v roku 2016 sumu 147,014 mil. Eur, čo je pokles v porovnaní s rokom 2015. To bolo zapríčinené presnejšími informáciami z administratívnych zdrojov.

Počet pracujúcich rezidentov v zahraničí mierne poklesol v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 (cca. o 7 000 pracovníkov), a na základe aktuálnych údajov z prvých dvoch štvrtkov roku 2017 z VZPS (Výberové zisťovanie pracovných síl), očakávame tiež mierny pokles.

Údaje vzťahujúce sa na dôchodky z majetku (D.4) pre rok 2014 boli podstatne zmenené v dôsledku spresnených údajov za dividendy a reinvestované zisky z NBS. Údaje za rok 2015 a 2016 sú stále predbežné a budú aktualizované po získaní konečných revidovaných údajov v súlade s postupmi revízie NBS.

1.4 Popis vývoja hlavných zdrojov

Pokiaľ ide o úplnosť hlavných zdrojových údajov za sektor nefinančných korporácií možno konštatovať, že miera návratnosti za skupinu podnikov s počtom zamestnancov viac ako 20 mierne vzrástla v porovnaní s predchádzajúcim rokom (z 94,0% na 95,2%). Čo sa týkalo malých podnikov (počet zamestnancov nižší ako 20), miera návratnosti údajov sa výrazne zvýšila v porovnaní s minulým rokom (z 57,0% na 64,5%). Miera návratnosti údajov mierne vzrástla oproti predchádzajúcemu roku aj v prípade finančných korporácií (z 89,5% na 90,6%) a pri poisťovniach bol zaznamenaný výrazný nárast (z 81,5% na 97,7%).

Časť 2: zmeny zdrojov a metód do finálnych odhadov

Termín pre zapracovanie akčných bodov A2 a A4 bol podľa harmonogramu prvej HND misie konanej v júli 2017 dátum zverejnenia tejto Správy o kvalite

Akčný bod A2

Prierezová položka 3 “Neživotné poistenie – produkcia, škody v dôsledku katastrof, zaistenie” (hárok “2 – rok (SK)” v HND dotazníku) musí byť zrevidovaná v súlade s výpočtom prezentovaným v tabuľke 8 v GNI Inventory). Zmeny v medzispotrebe sektorov S.13 a S.15 musia byť správne premietnuté do produkcie, konečnej spotreby a hrubého prevádzkového prebytku. To sa týka rokov 2010-2013. Hraničný termín je 22.9.2017.

Čo sa týka položky 3 (Neživotné poistenie – produkcia, škody v dôsledku katastrof, zaistenie) v HND dotazníku 2016 boli v tabuľke 2 (Prechod z ESA95 na ESA2010) uvedené nesprávne hodnoty a to napriek tomu, že v systéme národných účtov

hodnoty za sektory S.13 a S.15 vstúpili správne do algoritmu výpočtu použitím nákladovej metódy. Preto bol upravený dopad implementácie ESA 2010 v tabuľke 3 (Správa o kvalite 2017) za roky 2010-2013 a taktiež úprava bola vykonaná aj v tabuľke 2 v HND dotazníku 2017. Hodnoty pred a po oprave spolu s kvantifikovaným (zanedbateľným) vplyvom na HND za jednotlivé roky sú prezentované v nižšie uvedenej tabuľke.

v mil. Eur				
Položka 3- Služby neživotného poistenia	2010	2011	2012	2013
Hodnoty v HND dotazníku 2016	31,242	-21,286	-31,064	-0,615
Hodnoty v HND dotazníku 2017	32,723	-22,255	-32,552	-0,700
Zmena v objeme	1,481	-0,969	-1,488	-0,085
Vplyv na HND (ako % z HND (ESA95 pre 2010-2013) z dotazníka 2016)	0,002	-0,001	-0,002	0,000

Akčný bod A4:

Prierezová položka 6 “Vláda, klasifikácia verejného a súkromného sektora” (hárok “2 – rok (SK)” v HND dotazníku) musí byť zrevidovaná. Položka musí zahŕňať len vplyvy tých reklasifikácií, ktoré boli vykonané z titulu implementácie ESA 2010. Reklasifikácie, ktoré by boli vykonané aj v rámci pravidiel ESA95 musia byť vylúčené z tejto prierezovej položky. Hraničný termín je 22.9. 2017.

Čo sa týka položky 6 (Vláda, klasifikácia verejného a súkromného sektora) v HND dotazníku 2016, dve jednotky (ZSSK a JAVYS) boli zahrnuté to tabuľky 2 (prierezové položky z ESA 2010 na ESA 95). Na základe ďalšej verifikácie sektorovej klasifikácie týchto jednotiek sme dospeli k záveru, že hlavný dôvod ich preradenia bolo kritérium trhový/netrhový výrobca. Nakoľko toto kritérium sa používalo ako hlavný dôvod na preradenie v rámci metodiky ESA95, reklasifikácia týchto jednotiek by mala spadať pod pravidlá ESA95. Preto bol následne upravený vplyv implementácie ESA2010 v tabuľke 3 (Správa o kvalite 2017) za roky 2010-2013 a tiež aj v tabuľke 2 v HND dotazníku 2017. Hodnoty pred a po revízií spolu s vyčísleným vplyvom na HND za jednotlivé roky sú prezentované v nižšie uvedenej tabuľke.

v mil. Eur

Položka 6 - Vláda, klasifikácia verejného a súkromného sektora	2010	2011	2012	2013
Hodnoty v HND dotazníku 2016	458,055	439,123	440,904	477,680
Z toho: ZSSK a Javys	190,651	184,010	283,870	333,832
Hodnoty v HND dotazníku 2017	267,404	255,113	157,034	143,848
Zmena v objeme	-190,651	-184,01	-283,87	-333,832
Vplyv na HND (ako % z HND (ESA95 pre 2010-2013) z dotazníka 2016)	-0,296	-0,276	-0,407	-0,465

Časť 3: Revízia rokoch 2010 až 2014

3.1 Bežná revízia

V roku 2014:

Po zapracovaní novších a presnejších údajov z podnikovej štatistiky a administratívnych zdrojových dát bol celkový vplyv revízie na produkciu vo výške 149,569 mil. Eur a na medzispotrebu vo výške 134,230 mil. Eur. **Celkový vplyv na HDP bol 15,429 mil. Eur.**

Produkcia bola zmenená o 167,779 mil. eur z dôvodu zmien v objeme exportu a importu. Zmena v spotrebe fixného kapitálu mala vplyv na produkciu -18,120 mil. eur.

Medzispotreba bola ovplyvnená zmenou v alokácii FISIM-u vo výške 1,798 mil. Eur, zmenou v objeme exportu a importu v hodnote 269,046 mil. Eur a tiež bola revidovaná na základe presnejších údajov z podnikovej štatistiky a administratívnych zdrojov dát v hodnote -136,614 mil. Eur.

Konečná spotreba vlády sa znížila o 17,853 mil. Eur v dôsledku zmeny spotreby fixného kapitálu.

Úprava údajov za konečnú spotrebu neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam predstavovala objem -0,267 mil. Eur v dôsledku zmeny spotreby fixného kapitálu.

Na základe finálnych údajov zo štatistiky zahraničného obchodu bol export tovarov a služieb upravený o 167,779 mil. Eur a import tovarov a služieb o 269,046 mil. Eur.

Celková zmena v položke D.4 predstavovala 377,573 mil. Eur. Táto hodnota pozostáva z upravených dát za úroky, dividendy a reinvestované zisky. Revidované hodnoty prezentované v nižšie uvedenej tabuľke boli získané z NBS (oddelenie platobnej bilancie) ako finálne údaje za rok 2014.

Zmena dôchodkov z majetku v roku 2014

v mil. Eur

kód	Položka	Použitie	Zdroje
		2014	2014
D.41	Úroky	6,699	29,127
D.421	Dividendy	356,825	524,277
D.43	Reinvestované zisky z PZI	100,522	-466,931
D.44	Ostatné výnosy zo zisku	0	0
	Zmena D.4 spolu	464,046	86,473

V roku 2015:

Po zapracovaní aktualizovaných a presnejších údajov z podnikových štatistík, z administratívnych zdrojov údajov bol celkový vplyv revízie na produkciu vo výške 570,235 mil. EUR a medzispotrebu vo výške 767,028 mil. Eur. **Celkový vplyv na HDP bol -196,793 mil. Eur.**

Produkcia bola upravená o 106,254 mil. EUR v dôsledku zmeny objemu dovozu a vývozu. Zmena v podhodnotenej produkcii bola vo výške 66,861 mil. Eur. Došlo tiež k zmene spotreby fixného kapitálu vo výške -17,671 mil. Eur. Ostatné úpravy súvisia s presnejšími údajmi z podnikových zisťovaní a administratívnych zdrojov údajov a dosiahli objem 414,791 mil. Eur.

Medzispotreba bola aktualizovaná v dôsledku zmien v objeme vývozu a dovozu vo výške 324,832 mil. Eur, zmena nadhodnotenej medzispotreby bola vo výške -77,348 mil. Eur a ostatné úpravy súvisiace s presnejšími údajmi z podnikových zisťovaní a administratívnych zdrojov predstavovali objem 519,544 mil. Eur.

Výdavky konečnej spotreby verejnej správy sa zmenili o -17,655 mil. EUR v dôsledku zmeny spotreby fixného kapitálu.

Úprava údajov za výdavky konečnej spotreby domácností dosiahla 27,070 mil. EUR na základe nových aktualizovaných údajov o výdavkoch na zdravie.

Úprava údajov za výdavky konečnej spotreby NISD bola vo výške 1,634 mil. EUR na základe nových aktualizovaných údajov a -0,016 mil. EUR v dôsledku zmeny spotreby fixného kapitálu.

Tvorba hrubého fixného kapitálu sa zmenila o 21,602 mil. EUR z dôvodu presnejších údajov z administratívnych zdrojov údajov.

Zmeny stavu zásob boli revidované o 57,142 mil. EUR z dôvodu aktualizovaných údajov získaných z administratívnych zdrojov údajov.

Na základe polo-definitívnych informácií získaných zo Štatistiky zahraničného obchodu bol vývoz tovarov a služieb upravený o -213,697 mil. Eur a dovoz tovarov a služieb o 426,345 mil. Eur. Aktualizácia údajov o vývoze/dovoze služieb sa predpokladá na základe nových informácií zo štatistiky platobnej bilancie.

V rámci dôchodkovej metódy sa zmenila položka D.1 v čiastke 106,205 mil. Eur, čo bolo spôsobené zlepšením kvality zdrojových údajov získaných zo štatistického zisťovania za malé podniky Roč 2-01.

Celkový zmena položky výnosy z vlastníctva D.4 bol v objeme -151.016 mil. Eur. Táto hodnota sa skladá z upravených údajov za úroky, dividendy.

Zmena výnosov zo zisku v roku 2015

v mil. Euro

Kód	Položka	Použitie	Zdroje
		2015	2015
D.41	Úroky	-0,121	-0,001
D.421	Dividendy	0	150,896
D.43	Reinvestované zisky z PZI	0	0

D.44	Ostatné výnosy zo zisku	0	0
	Zmena D.4 spolu	-0,121	150,895

3.2 Revízie týkajúce sa výhrad

Doposiaľ neboli žiadne nové špecifické výhrady predložené pre Slovenskú Republiku. Čo sa týka prierezových výhrad poskytujeme v súčasnosti informácie potrebné pre porovnanie medzi krajinami.

3.3 Ostatné revízie v dôsledku zmien v metodike a zdrojoch

Revízia z dôvodu zmeny metodiky a zdrojov bola spôsobená zmenou v spôsobe dopočtov za získané údaje zo štatistického výberového zisťovania Roč 2-01 (za malé podniky).

S cieľom zlepšiť kvalitu základných dát získaných zo štatistického výberového zisťovania za malé podniky Roč 2-01, Štatistický úrad Slovenskej Republiky začal preverovať možnosť využívania informácií z administratívnych zdrojov pre dopočet jednotlivých ukazovateľov. Analýza informácií získaných z administratívnych zdrojov dát bola vykonaná Sekciou všeobecnej metodiky a registrov za roky 2014 a 2015. Na základe tejto analýzy bol pripravený nový dopočet za kľúčové ukazovatele a následne zapracovaný do odhadov produkcie a medzispotreby za malé podniky. Okrem toho pomocou kalibrácie na základe kľúčových indikátorov boli vytvorené váhy pre ostatné ukazovatele. To znamená, že všetky ostatné ukazovatele boli dopočítané pomocou týchto váh.

Celkový dopad tejto revízie v roku 2014 na produkciu bol vo výške 2 018,128 mil. EUR a medzispotrebu vo výške 1 892,127 mil. Eur. **Celkový vplyv na HDP bol 126,001 mil. Eur.** Na základe nových váh z dopočtu došlo k zmene tvorby hrubého fixného kapitálu o 276,823 mil. Eur, zmena stavu zásob bola revidovaná o -16.729 mil. Eur a položka Nadobudnutie mínus úbytok cenností sa zmenila o 0,723 mil. Eur.

V roku 2015 bol celkový vplyv na produkciu v objeme 4 424,367 mil. Eur a v medzispotrebe vo výške 4 016,739 mil. Eur. **Celkový vplyv na HDP bol 407,628 mil. Eur.** Na základe nových váh z dopočtu došlo k zmene tvorby hrubého fixného kapitálu o 760,812 mil. Eur a Nadobudnutie mínus úbytok cenností boli zmenené o 0,265 mil. Eur.

Celkový dopad tejto zmeny na HND za roky 2014 a 2015 je uvedený v tabuľke nižšie.

Vplyv zmien v metódach a zdrojoch

% z HND dotazníku 2016	2014	2015
Celková revízia spôsobená zmenami metód a zdrojov (okrem implementácie ESA2010)		
z toho:		
administratívne zdroje použité pre dopočet výberového zisťovania za malé podniky	0,2	0,4

3.4 Revízie vzhľadom na prechod z ESA95 na ESA2010

Žiadne nové informácie neboli zaznamenané v národných účtoch týkajúce sa prechodu z ESA95 na ESA2010.

Časť 4: Revízie vzťahujúce sa k výhradám HND (2002-2010)

Táto časť správy o kvalite HND 2016 nie je relevantná pre Slovenskú republiku, ako to bolo uvedené v časti 1.0.